GAZETA Wielkiego Xięstwa POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadworney *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: Assessor *Raabski.*

№ 62. — W Sobotę dnia 5. Sierpnia 1826.

Wiadomości kraiowe.

Z Poznania dnia 4. Sierpnia.

Rocznica urodzin naszego powszechnie uwielbianego MONARCHY, napełniała w dniu wczorayszym serca wszystkich mieszkańców miasta naszego radością, i gorętsze niż kiedykolwiek, wznosiły się modły do Rządzcy świata, który nam zachował Króla i Oyca, i życiu iego rok nowy przydał, podczas kiedy z powodu utraty drogich rządzców nie są ieszcze osuszone łzy w oczach naszych sąsiedzkich ludów. Oby Bóg litościwy oddalił od nas takową boleść wiak naydłuższe lata. Oby ten rok nowy życia stał się dla naszego ukochanego Monarchy nayobfitszym w błogosławieństwa rokiem. Oby niezmordowane iego dla dobra wiernych Mu poddanych usiłowania, naypomyślnieyszym wieńczone były skutkiem! — O godzinie 8méy odprawiło się na tuteyszym placu działowym woyskowe nabożeństwo, w przytomności naywyższych władz cywilnych, poczém nastąpiła uroczysta parada. Naypogodnieysze niebo sprzyiało temu obrzędowi. Późniéy wysokie władze woyskowe i cywilne udały się do kościoła parafialnego S. M. Magdaleny, gdzie po solenney wotywie W. JXiądz Kanonik i Officyał Przyłuski zaintonował himn pochwalny *Te Deum.* — W południe loża wolnych mularzy, zachowuiąc w wdzięczney pamięci podwóyny swóy obowiązek, uświęciła dzień ten uroczystém posiedzeniem i ucztą, podczas którey odczytana piękna oda tém bardziey ożywiła wszystkich uczucia dla naylepszego z Królów. Na wieczór był w lokalu lożowym bal, na który się nader liczne zebrało towarzystwo. Ogród rzęsisto oświecony, wpośród którego widzieć się dało laurami uwieńczone popiersie Monarchy, nayprzyiemniey-

wszy stawiał widok. — W tym dniu nastąpiło także otwarcie wielce dobroczynnego instytutu wychowania ubogich zaniedbanych dzieci, na wzór podobnych zakładów w Weimarze, Berlinie i w wielu innych miastach. Ten nowy pomnik ludzkości winni iesteśmy szanownemu Dyrektoryum ubogich. Na teraz 12 ubogich chłopców przyzwoicie ubranych, dnia tego w obecności Delegowanych Dyrektoryum ubogich, umieszczono w przeznaczonym na to w klasztorze XX. Franciszkanów lokalu, w którym zostawać będą pod okiem ustanowionego przy tym instytucie dozorcy. JX. Proboszcz Wróblewski, przemówił do tych sierot wystawiaiąc im w czułych wyrazach znaczenie dnia tego i ich obowiązki. — Otoż w dniu tym uyrzeliśmy pierwiastek nowego zbawiennego instytutu. Za dalsze iego powodzenie i wzrost ręczy szlachetność naszych współobywateli, którzy nieszczędzą nigdy ofiar dla dobra ludzkości. Im choynieysze nieść będą dla niego wsparcie, tém pożyteczniejszych pewnymi być mogą owoców dla społeczeństwa ludzkiego.

Z Berlina dnia 1. Sierpnia.

N. Król powrócił onegday w pożądanym stanie zdrowia do Poczdamu.

Jego Wysokość Generał piechoty i dowodzący Generał korpusu gwardyi, Xiążę Karol Meklenburg-Strelic, przybył tu z Neu-Strelic.

JO. Xiążę Aremberg przybył tu z Bruxelli.

Wiadomości zagraniczne.

Niemcy.

Z nad Menu dnia 26. Lipca.

Jego Królewiczoska Mość Xiążę Następca tronu Pruskiego, iadąc z Niderlandów do Ems, przybył dnia 24. m. b. do Kolonii, i zabawiwszy krótki czas, ruszył w dalszą drogę do Bony. Około godziny 9téy przybył tam Jego Królewiczoska Mość Xiążę August Pruski, i zabawi tam dni kilka, dla odbycia popisów zebranego w Wahn korpusu artylleryi. Tegoż wieczora o w pół do 11téy przybył Jego Królewiczoska Mość Xiążę Następca tronu do Bony, gdzie był przyimowany radosnemi okrzykami ludu. Rynek i wszystkie ulice, przez które Jego Królewiczoska Mość iechał, były gustownie oświecone. Tegoż samego wieczora Delegowani akademików, naywyżsi urzędnicy i Oficerowie złożyli uszanowanie Królewiczowi Jmci w domu zaiezdnym „pod gwiazdą", i łaskawego od Jego Królewiczoskiéy Mci doznali przyięcia. Dnia 25., zrana o godzinie 7méy, puścił się Królewicz Jmć w dalszą drogę do Ems.

Katolicko-teologiczny fakultet w uniwersytecie Bonn liczy teraz 142 kraiowców, 25 cudzoziemców, razem 167; ewanielicko-teologiczny fakultet 80 kraiowców, 9 cudzoziemców, razem 89; fakultet prawniczy 227 kraiowców, 34 cudzoziemców, razem 261; fakultet lekarski 128 kraiowców, 20 cudzoziemców, razem 148; fakultet filozoficzny 121 kraiowców, 16 cudzoziemców, razem 137. Akademików, którzy nie są ieszcze formalnie przyięci, 43. Ogół 945.

Pułkownik Voutier, gorliwy obrońca Grecyi, przybył dnia 21. m. b. do Strasburga; iedzie on do Szwaycaryi, a ztamtąd uda się do Grecyi.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy dnia 31. Lipca.

JO. Józef Xiążę Zaiączek, Namiestnik Królewski, Senator Woiewoda, Generał piechoty, zakończył dnia 28. m. bież. o godzinie 6téy zrana chwalebne życie swoie.

Dnia iutrzeyszego o godzinie 9téy zrana, nastąpi przeprowadzenie zwłok ś. p. Xiążęcia Zaiączka z pałacu Namiestników Królewskich do kościoła Ś. Krzyża, a ztamtąd aż do Woli, w porządku przepisanym.

JW. Generał brygady Kossecki, Radzca Sekretarz Stanu, doniósł wczoray przez gazety tuteysze, iż po nastąpionym zgonie ś. p. JO. Xięcia Zaiączka, Namiestnika Królewskie-

go, N. Cesarz i Król Jmć wyznaczyć raczył, z mocy artykułu 72 ustawy konstytucyiney, i artykułu 19 statutu organicznego Rady Stanu, JW. Ministra stanu, Senatora Woiewodę Sobolewskiego, do sprawowania tymczasowie, aż do dalszych rozkazów, obowiązków Prezesa Rady.

Na ostatnich targach warszawskich płacono za korzec żyta zł. od 8 i gr. śr. do 10; pszenicy od 12 do 18; ięczmienia od 8 i pół do 9 i pół; owsa od 8 do 9 i pół; — siana furę iednokonną od 10 do 12, parokonną od 18 do 20; słomy furę zwyczayną od 5 do 6.

R o s s y a.

Z Petersburga dnia 25. Lipca.

Dzisieyszy numer gazety Petersburgskiéy zawiera wydane z rozkazu N. Cesarza przepisy względem zawieszenia na nieiaki czas żałoby, tudzież niezmiernie obszerny program uroczystego wiazdu do stolicy Moskwy i obrzędów koronacyi.

Wszystkie zakłady naukowe w państwie tak wyższych iako i niższych klas oczekuią znaczney reformy, iak się to okazuie z reskryptu wydanego do Ministra oświecenia publicznego, Admirała Szyszkowa. Tym reskryptem mianował Cesarz Jegomość komitet z Generał-Porucznika Hrabiego Liewen, taynych radzców Sperańskiego, Hrabiego Lacuberta i Uwarowa, Generał-Porucznika Hrabiego Siewers, rzeczywistego radzcy stanu Storcha, radzcy stanu Perowskiego i skrzydłowych adjutantów Perowskiego i Strogonowa, złożony, który wszystkie ustawy i zakłady naukowe w kraiu od szkół parafialnych aż do Uniwersytetów, porównać, pozaprowadzone kursa nauk przeyrzeć, na książki naukowe baczność swoię zwrócić i przepisy postępowania wszystkich w kraiu znayduiących się zakładów naukowych do iednostayności przyprowadzić ma i t. d.

Miasto Akierman, które teraz iako mieysce ziazdu rossyiskich i ottomańskich pełnomocników uwagę zaymuie, iest głównem miastem dystryktu tegoż nazwiska, i leży na prawym brzegu ieziora Linnan, które Dniestr blisko swego uścia tworzy. Podczas ustanowionego traktatem Bucharestskim odstąpienia Bessarabii, połączone zostało z cesarstwem. Oddalone iest 160 wiorst od Kiszeneffa, głównego miasta prowincyi, a 44 wiorst w prostym kierunku od Odessy. Położenie iego iest bardzo zdrowe, a często panuiące w innych częściach Bessarabii febry, wcale tam nie są znane. Miasto wraz z przedmieściami liczy 1070 domów i 11,937 mieszkańców. W roku 1812, po wyruszeniu osady tureckiéy, ograniczała się liczba mieszkańców na mniéy więcéy 500 familii, Greków i Ormian. W roku 1819 posunęła się była do 4000 dusz. Prócz Kiszeneffa i Ismaiłowa, żadne miasto niewzrosło tak prędko. — Godną uwagi iest, między innemi, tameczna cytadella, opasana głębokim rowem. Pochodzi ona ieszcze z czasu, kiedy potęga Genueńczyków rozciągała się aż do czarnego morza. Rząd stara się utrzymać ten szczątek starożytny w dobrym stanie. — W okolicy Akiermanu uprawiaią wiele wina, które daleko iest lepsze, aniżeli w innych częściach Bessarabii, wyiąwszy część nad Prutem i w dystrykcie Benderskim. Wszakże głównym przedmiotem przemysłu mieszkańców Akiermanu iest handel solą, którą otrzymuią z iezior słonych, 40 wiorst od miasta odległych.

F r a n c y a.

Z Paryża dnia 25. Lipca.

Xiążę Orleański przybył dnia 18. m. b. do Lauzanny.

Przybył tu Xiążę Polignac, Poseł nasz w Londynie.

Dziś w południe sąd Parów rozpocznie obrady w sprawach kontraktów Bajońskich. Powiadaią, iż Kommissya i Generalny Prokurator (Jacquinot de Pampelune) uznali Parów, podobnie iak dawnieysza Kommissya, za nieuwłaściwionych.

Cotylko wyszła nota Marszałka Xiążęcia Belluno względem kontraktów Bajońskich.

Hrabia Survilliers (Józef Bonaparte) otrzymał pozwolenie mieszkania w Niderlandach.

Na posiedzeniu towarzystwa wspierania Greków w Genewie dnia 14. m. b. udzielił onemuż Pan Eynard ważnych wiadomości względem interessów greckich.

Gwiazda zawiera wyimki z rocznych raportów głównych rad departamentowych; są one prawie iednozgodne we względzie uskarzania się na rozszerzanie złych książek i we względ-

dzie konieczney potrzeby, ażeby przy małżeństwach obrządek kościelny odbywał się przed aktem cywilnym; wiele także nadeszło skarg na zaniedbywanie święcenia niedzieli; wnoszą niemniey wyraźnie o dzielne środki przeciw rozwiozłości prassy. Niektóre departamenta wyraziły życzenie, ażeby kongregacye mężczyzn (klasztory mnichów) zostały upoważnione; departament uścia Rodanu nalega o przywrócenie zakonu jezuickiego, a departament Mayenne o uznanie trapistów, którzy iuż w tym departamencie istnieią i od rządu w roku zeszłym wsparcie otrzymali. W niektórych mieyscach żądano stałego uposażenia duchowieństwa, przywrócenia powszechnych duchownych zgromadzeń i powierzenia znowu wyłącznie korporacyom duchownym edukacyi młodzieży. Raport z Wandei mówi słownie: „Dopóki wychowanie naukowe młodzieży nie zostanie powierzone duchownym korporacyom, niemoże Francya mieć żadney tarczy przeciw filozofii, która wciąż usiłuie, tłumić uczucia uszanowania i miłości ku Bogu i Królowi.“ — Niektóre raporta uskarzaią się na niezmierne mnożenie się liczby podrzutków; inne żądaią ustanowienia znowu terminu pełnoletności na dwudziesty piąty rok, i rozszerzenia granic władzy oycowskiéy.

Gwiazda donosi, iż dwa nowe okręty parowe i ieden okręt liniowy od 74 dział, wybiły na morze w celu połączenia się z eskadrą Lorda Cochrane.

Akademia obrała Pana Auger stałym swoim Sekretarzem w mieysce Pana Raynouard, który prosił o uwolnienie od tego urzędu. Wybor ten podlega potwierdzeniu Króla.

Królewska akademia ogłosiła do nagrody zadanie dla poezyi: „*Oswobodzenie Greków*.“

Podług *Dziennika handlowego* nadeszły z Londynu listy z wiadomością, iż tamże w departamencie spraw zagranicznych zaszły nadzwyczayne poruszenia. We wszystkie strony rozesłano gońców, iednego do Lizbony. Rząd, iak mówią, otrzymał z Rio-Janeiro wiadomości, podług których straszliwy bunt w duchu republikańskim, we wszystkich prowincyach państwa wybuchnął. Bliższych o tém doniesień ieszcze nie miano.

Mieszkańcy gminy St. Martin dali ucztę dla szanownego Deputowanego Pana K. Perrier w czasie iego przeiazdu do wód Plombierskich. Pierwsze zdrowie było: „Królowi konstytucyinemu, który zniósł cenzurę i kartę utrzymać zaprzysiągł.“ — W końcu biesiady zebrała Pani Perrier dla Greków 691 Frank. Wieczorem domy były oświecone. Liczne towarzystwo konnych osób i w powozach towarzyszyło Panu Kaz. Perrier.

Pani Chateaubriand przybyła do Paryża; iéy małżonek słabością w Lauzannie zatrzymany został.

Hiszpania.

Z Madrytu dnia 17. Lipca.

Od dnia 7. m. b. przybyło trzech nadzwyczaynych gońców z Paryża, a dwóch z Lizbony, którzy niebawnie poiechali do Cuença, gdzie teraz Król bawi, dla tego zupełnie nam iest niewiadoma osnowa ich depesz. Do rozmów codziennych należą wypadki w Portugalii, które zdaią się także mocno zaymować uwagę rządu, gdyż właśnie cotylko wyszedł rozkaz, ażeby zamiast 17, iak dawniéy słychać było, tylko 4 pułki milicyi rozpuszczono.

Listy z Badajoz zapewniaią, iż wielu Oficerów starey armii, którzy w téy prowincyi za urlopem na czas nieograniczony mieszkali, udaie się do Portugalii. Rozkazał więc rząd, ażeby na tę klassę woyskowych szczególnieyszą miano baczność.

Infantowie i Infantki znaydowali się d. 11. m. b. na teatralnéy wystawie w tuteyszém kollegium jezuickiém. Także niektórzy czcigodni oycowie grali z swymi uczniami. Wczoray dostoyne te osoby zwiedziły kilka klasztorów w galowym od 7 bogato przybranych mułów ciągnionym powozie; woźnica i lokay byli poangielsku ubrani.

Nieporozumienia między naszym rządem a Dejem Algirskim, załatwione zostały w ten sposob, iż pierwszy zapłacił ostatniemu żądane 6 millionów Realów. Jak wiadomo, korsarze algirscy zaczęli byli szkody wyrządzać na naszych wybrzeżach.

Niderlandy.

Z Bruxelli dnia 24. Lipca.

Neapolitański Generał Pepe, bawiący tu od nieiakiego czasu, udaie się do kąpieli Spa-

skich. Potém zabawi iaki czas w okolicy Leodyum, a na zimę powróci do Bruxelli.

Na wniosek Arcybiskupa Mechlinskiego, Biskupa Namurskiego i Generalnych Wikaryuszów innych dyecezyy, wydał Król postanowienie, mocą którego osobom, które dla podeszłego wieku, słabego zdrowia, albo innych ułomności na nabożeństwie w kościołach bywać nie mogą, stawianie prywatnych kaplic i oratoryów iest pozwolone.

W całém królestwie Niderlandzkiém, na ludność 5,721,714 dusz, znayduie się 710 zakładów dobroczynności, w których częścią na wsparcie, częścią na całkowite utrzymanie 682,190 ubogich wydaie się summa 10,451,780 Zł., iako to w szpitalach, domach podrzutków, zakładach domowego wsparcia, szkołach ubogich, domach roboty i składach żebraczych.

Dziennik bruxelski opowiada, że niedawno wręczono Wicekrólowi Egiptu dyplom, przez który, pewne uczone towarzystwo z Frankfortu nad Menem, mianowało go członkiem swoim. Z początku uważał to za firman Sułtana, poki mu Bogos Jussuf, tłómacz iego, nie wyiaśnił, że to iest więzyku *Nembszyd* (poniemiecku) napisane podziękowanie ulemów (uczonych) miasta, które się zowie Frankfort, za względy iakich dway ich rodacy podróżni w Egipcie doznali. „Ulemowie, rzekł daléy Jussuf, całuią pył stop twoich, i proszą cię, abyś towarzystwo ich pod twoie wziął skrzydła.“ — Jego Wysokość, któremu tak pochlebna mowa podobała się, położył rękę na piersiach; lecz to było niesłychanie trudne, wyiaśnić mu, czém on został iako członek towarzystwa. Po długich i różnych namysłach, rzekł zresztą Jussuff, iż towarzystwo obrało go swoim członkiem. „Nie, nie,“ krzyknął Basza zapalony, głosem piorunuiącym, — „nigdy pod żadnym warunkiem nie zostanę towarzyszem chrześciańskiéy firmy. Połączenie moie z *Briggs i wspoln.* do handlu wschodnio-indyiskiego kosztowało mnie 500,000 piastrów; towarzystwo do robienia cukru i rumu nie płaci mi nic; iuż mam dosyć na tych związkach z domami Franków; winni mi 23 mill. piastrów, które iuż za zgubione uważam.“ Zagroził nawet Basza Jussufowi wrzuceniem w Nil, co tak dalece przeraziło tłómacza, iż nie mógł ani słowa powiedzieć. Szczęściem w tak krytycznéy chwili nadeszli PP. Fernandez, Pombeck i inni, którzy maią wolny wstęp do Baszy; trzeba było iednak czasu nim ułagodzono gniew iego, który mu stał się przyczyną kurczu. — Niech na przyszłość uczeni europeyscy nienarażaią na niebezpieczeństwo życia tak zacnego człowieka iakim iest Bogos Jussuf.

W ł o c h y.

Dnia 15. Lipca.

List z Florencyi z dnia 11. Lipca opowiada następuiące rozbicie okrętu, któremu naysmutnieysze okoliczności towarzyszyły. Dnia 14. Czerwca o godzinie 4téy wieczornéy między Livornem i Gorgoną napadła gwałtowna burza francuzką felukę St. Antoni, na któréy oprócz Kapitana Pietro Corso i trzech maytków, znaydowało się ieszcze pięciu podróżnych z dobrych familii w prowincyi Capo Corso. W kilku chwilach gwałtowność burzy wywróciła tan mały statek. Dway podróżni i ieden maytek zniknęli natychmiast w bałwanach. Młoda niewiasta, matka dziecięcia, miała ieszcze tyle czasu pożegnać się z oycem, który się na tym samym okręcie znaydował, i wpadła także pomiędzy ogromne wały. Pozostałe pięć osób trzymaiąc się mocno statku, walczyły tak z burzą aż do północy. Wtedy postrzegaią okręt i wołaią o pomoc; ale okręt (ieżeli ich tylko wyobraźnia nie łudziła) oddalił się znowu. Jednego z tych towarzyszów nieszczęścia opuszczaią siły i on stał się łupem morza. Zaiaśniał dzień 15. Czerwca; uyrzeli przed sobą Gorgonę w oddaleniu o 6 albo 7 mil naywięcéy. Wtedy maytek Lorenzo Mazzoli dobył swoiego noża, poprzerzynał sznury, któremi maszt i inne drzewa powiązane były, kazał swoim towarzyszom trzymać się tych drzew i sam płynął naprzód szukaiąc ratunku. Jakoż udało im się, że ich w Gorgonie postrzeżono i natychmiast wysłano dwa statki, aby go z towarzyszami na ląd zabrać. Ale nim się to stać mogło, ieszcze ieden z nieszczęśliwych, nadzwyczaynem wysileniem zmordowany, upaść musiał; naprożno wołał pomocy czepiaiąc się towarzysza swoiego, który go wszelkimi siłami odpychał, bo inaczéy i sam całkowicie utrudzony, byłby się stał łupem śmierci.

Państwo Ottomańskie.

Z nad granicy Tureckiéy dnia 19. Lipca.

Angielska fregatta Cambrian pod rozkazami Komodora Hamilton, miała iuż zniszczyć iakie 50 mistyków greckich i zabrać w niewolą do 1000 ludzi z ich osady.

Multany i Wołoszczyzna.

Doniesienia z Jass dnia 17. Lipca głoszą: „Dnia 10. m. b. koło wieczora, przeznaczeni dway pełnomocnicy Porty na konferencye w Akiermanu, Hadi Efendi i Ibrahim Efendi, przybyli do téy stolicy, w towarzystwie dwóch tureckich tłomaczów, Esar Efendi i Namik Efendi, i dwóch Sekretarzów, Nedszyb Efendi i Mehmed Nasi Efendi, i z licznym orszakiem. Hospodar tego Xięstwa, otoczony Metropolitą i wszystkimi Bojarami Dywanu, powitał ich w rozbitym na ten koniec przed miastem namiocie. Pokrzepiwszy się nieco Kommissarze Porty, wsiedli do xiążęcych powozów galowych i poprzedzeni władzami kraiowemi i mieyskiemi, gwardyami xiążęcemi i tureckimi Beszlimi, odprawili wiazd swóy uroczysty do przygotowanych dla siebie pomieszkań. W ciągu ich iuż ośmiodniowego pobytu staraią się Hospodar i Bojarowie o wszelkie wygody i zabawy dla swoich gości. Wczoray obchodzony był Kurban Bairam przez uroczyste obrządki i oświecenie celnieyszych ulic. Wszyscy obcy Konsulowie i Agenci oddali Kommissarzom Porty swe odwiedziny powitalne.“ — „Dnia 12. m. b. przybył tu nowomianowany Rossyiski Konsul, Radzca Nadworny Leslie ze wszystkimi urzędnikami konsulatu i archiwum, który się był oddalił do Kiszeneffa, podczas wybuchnięcia zaburzeń w roku 1821. Wychodząc z kwarantany Skuleńskiéy na ziemię Multańską przyimowany był rzeczony Konsul przez wyznaczonego tym końcem Kapitana granicznego Prutu, który mu dotąd towarzyszył. W dniach następnych odprawiły się zwyczayne pozdrowienia ze strony rządu multańskiego i obcych konsulatów, któremi się P. Leslie dnia 14. i 15. nawzaiem wywiązał.“

Dosłowny przekład urzędowéy noty Porty Ottomańskiéy, podanéy Panu Minciaki sprawuiącemu interessa Rossyi z dnia 7. Xiężyca Shewal roku 1241. I. (13. Maia 1826.)

Wysoka Porta powzięła wiadomość o treści noty urzędowéy z dnia 24. Marca r. b., którą sprawuiący interessa dworu Cesarsko-Rossyiskiego, nasz bardzo światły przyiaciel Pan Minciaki, złożył na ostatniéy konferencyi. Tłomaczenie téy noty zawiera, że N. Cesarz Rossyiski w skutku swoich czystych i życzliwych zamiarów, żąda i pragnie, aby sposób mianowania i atrybucye Beschlis-Agow, iakoteż liczba żołnierzy Beschlis w obu prowincyach, przywrócone zostały na tę samą stopę, na iakiéy były przed powstaniem zamieszek; aby Deputowani z Serwii, którzy znayduią się w Stambule u Bostandziego Baszy, wypuszczeni zostali na wolność, i aby z iednéy i z drugiéy strony mianowano pełnomocników, którzyby udali się na granicę dla dokończenia i oznaczenia za pomocą chęci wzaiemnie zaspokaiaiących obie strony, negocyacyy poprzednio rozpoczętych w Stambule między Delegowanym Wysokiéy Porty i byłym Posłem dworu Rossyiskiego P. Strogonoff, które zbieg okoliczności zawiesił. — Jawném i powszechnie znaném iest, że zawsze Wysoka Porta, przywięzuiąc się do zupełnego wykonania zaręczeń i zobowiązań zaciągniętych, ze wszystkiémi przyiacielskiémi mocarstwami a szczególnie z dworem Rossyiskim, który iest iéy ścisłym przyiacielem, ciągle usiłowała, utrzymać się z nim w stósunkach dobrego porozumienia. W skutku téy zasady, równie ożywiona chęcią urządzenia w sposób odpowiedni iasnym traktatów zaręczeniom, nad którémi Delegowani obu państw dawniéy negocyacye rozpoczęli, i chcąc oddalić i zniszczyć przezto wszelki powód do podobnych rozpraw między dwoma dworami, Wysoka Porta w żadnym czasie nie będzie się wzbraniała odmówić swego przychylenia się do takowego układu, podług podstaw i zasad wówczas przyiętych. Oprocz tego, gdy N. Cesarz wszech Rossyi, powodowany otwartości i prawości uczuciem, oświadczył dziś w życzliwości swoiéy, że pragnie obmyśleć sposoby naywłaściwsze do ugruntowania związków szczeréy przyiaźni między dwoma wysokiémi państwami, i gdy uczynił propozycyą umawiać się o nie podług

traktatów z wszelkiém prawem i sprawiedliwością, niemieszaiąc do nich innych kwestyy, Wysoka Porta uważa ten krok za dowód wysokiéy słuszności i umiarkowania, które tego Monarchę odznacza. Przeto chcąc ze swoiéy strony okazać N. Cesarzowi wysokie uczczenie i szczególne względy, pośpiesza zadosyć uczynić powyżéy wzmiankowanym żądaniom uważaiąc szczere i serdeczne swoie przychylenie się iako szczególną przepowiednią bliskiego przywrócenia dobréy harmonii między dwoma państwami. — A nayprzód, było zamiarem Wysokiéy Porty, utrzymanie, obok przywileiów, których używaią obadwa Xięstwa Multan i Wołoszczyzny, pokoiu i spokoyności publiczney, wtych prowincyach, i bez żadnego interessowanego widoku, Wysoka Porta uważała pobyt Beszlis-Agów i ich żołnierzy iako potrzebny do utrzymania porządku. Jednakże ponieważ nie ma rzeczy, którąby nad życzenie wielkiego przyiaciela przenieść można, rozkaz wydany oddzielnie do Gubernatora Sylistryi, polecaiąc mu, aby przeprowadził na tę stronę Dunaiu Besz-Beszlis-Agów i ich żołnierzy, a inny rozkaz wydany oddzielnie do Woiewodów, poleca im, aby sami mianowali Beszlis-Agow, którzy maią poprzedzaiących zastąpić; przydaiąc, żeby co do liczby i obowiązku prostych Beszlis wszystko odbywało się zupełnie tak iak przed powstaniem. W ten sposob, *in statu quo* przywrócone iest w obu Xięstwach. — Podobnież, naród Serwiański był także uczestnikiem wszystkich łask, których wysokie miłosierdzie (Jego Wysokości), udziela wszystkim innym ludom poddanych Wysokiéy Porty, która względem rzeczonego narodu okazała, nadmiar dobrotliwości i opieki. Jeśli więc od nieiakiego czasu Deputowani serwiańscy w Stambule zostali umieszczeni iako zakładnicy w mieyscu *ad hoc*, środek ten wskazany był przez powod troskliwości o pomyślność i spokoyność ich narodu. Jednakże, ponieważ wiadomo, że dotąd rzeczony naród Serwiański wstrzymał się od związku z innemi źle myślącemi, a termin pobytu rzeczonych Deputowanych przedłużył się; zatém, aby urządzić odtąd z nimi żądania, które niebyłyby zgoła przeciwnemi warunkowi Raya na prośbę rzeczonych kniaziów, znaydujących się w Stambule, kazano ich wypuścić i mieszkać w domu, który z dawna sobie kupili na Fonału. Z drugiéy strony, ponieważ podług świeżych doniesień Baszy Gubernatora Belgradu, dawnieyszych Deputowanych wypada zastąpić nowymi, a zamiar ten zgadza się także z życzeniami Jego Wysokości, oraz przez wzgląd na upodobanie N. Cesarza, Deputowani ci niezwłocznie od téyże chwili na wolność wypuszczeni zostali. Potrzecie, co się dotycze wzaiemnego mianowania pełnomocników, ponieważ wyraźnie powiedziano w powyżéy wzmiankowanéy nocie, że wznowienie narad rozpoczętych niegdyś w Konstantynopolu przez Pana de Strogonow, opiera się na pobudkach życzliwéy chęci utwierdzenia dobréy harmonii między dwoma państwami, a naywiększém życzeniem Porty iest także, aby wykonała sprawiedliwie iasne zaręczenia istnieiących traktatow, przychyla się więc Wysoka Porta do żądań Rossyi opartych na traktatach, w téy nadziei, że przez to utwierdzą się stósunki dobrego porozumienia między dworami, za pomocą konferencyy, w których przyięte będą zasady poprzednio wyiawione bez wyprowadzania nowych warunków, ani bez chęci zmiany rozszerzania lub umiarkowania, istnieiących zastrzeżeń, lecz przeciwnie trzymaiąc się we wszystkiém co do słowa, brzmienia traktatow i stósuiąc się do ich ścisłego znaczenia. W tym celu, i dla dochowania ciągłéy wiary poprzednio ustanowionym zasadom, sługa Wysokiéy Porty Seyd Mehmed-Hadi-Effendi, rzeczywisty Kontroler Anatolii, mianowany został pierwszym pełnomocnikiem, a Molla Seid, Ibrahim Afet-Effendi, posiadaiący stopień Molli Skudary i Kadego tymczasowego Soffii, mianowany został drugim pełnomocnikiem, aby naradzał się nad granicą z pełnomocnikami dworu Rossyiskiego, ktorzy w tym celu mianowani i oznaymieni będą. — Wykonanie tych wszystkich punktów ze strony Wysokiéy Porty i dowód przychylenia się i uszanowania, które przez nie okazuie, godne są sprawiedliwości, która J. C. Mość odznacza, iako też są zakładem nadmiaru czci iemu wyrządzonéy; spodziewa się więc Jego Wysokość, że nawzaiem N. Cesarz starać się będzie wykonać i zatwierdzić istnie-

iące zastrzeżenia, które ugruntuią coraz to więcéy przyiaźń i dobrą harmonią między dwoma państwami. — Dla wyrażenia téy nadziei i dla oświadczenia tém pismem naszemu przyiacielowi Panu Minciaki, sprawuiącemu interessa, że powyżéy wzmiankowane artykuły iuż wykonane zostały, lubo wiadomość ustną iuż pierwéy odebrał za pośrednictwem swego Drogmana Frachini, ninieysza urzędowa nota iest oddaną i podpisaną.

Rozmaite Wiadomości.

Pisma publiczne zawieraią teraz konstytucyą Portugalską, która iest prawie dosłownem powtórzeniem konstytucyi Brazylskiéy. Składa się z 8miu tytułów, podzielonych na 145 artykułów.

Gazeta wieyska (niemiecka) donosi, iż młody Luter, potomek wielkiego Reformatora, który kosztem publicznym zwiedza akademią w Jena, dostał nagle pomieszania zmysłów.

Miasto Elbląg doznało znacznéy klęski ognia w dniu 18., 20 i 22. Lipca.

U E. S. Mitlera w Poznaniu, Bydgoszczy i Lesznie wyszła:

Nauka dla włościan iak sobie swobodnie i wesoło żyć mogą, do maiątku i do dobrego bytu uczciwie przychodzić, oraz sobie i bliźnim w przygodach być pomocnymi; przez Wolickiego. Drugie wydanie; z oprawą 8 śgr. 9 fen., bez oprawy 7 śgr. 6 fen.

Instytuta szkolne, zgłaszaiące się wprost do mnie, otrzymuią przy 12 exemplarzach, 13ty bezpłatnie.

OBWIESZCZENIE.

Tuteyszy kupiec Manheim Auerbach i iego narzeczona Hanchen Płonsk, przez deklaracyą w dniu 28. Czerwca b. r., wspólność maiątku i dorobku w ich przyszłém małżeństwie wyłączyli, co się do wiadomości podaie.

Poznań dnia 6. Lipca 1826.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

WYWOŁANIE.

Kapitał w księdze hypoteczney dóbr Racendowa czyli Racadowa w Powiecie Pleszewskim położonych, pod Rubr. III. Nro. 3. z obligacyi Franciszka Garczyńskiego z dnia 17. Lipca 1797. ex decreto z d. 2. Września 1797. roku dla Jana Frederyka Krokisiusa, Ekonoma w Tarnowie zapisany, w ilości 3500 Talarów wraz z prowizyą po pięć od sta, który to kapitał podług dokumentu urzędowego z dnia 24. Lipca 1803. roku pierwiastkowy wierzyciel oycu swemu Ernst Krokiszusowi cedował — niniejszém publicznie się wywołuie. Wzywamy przeto ninieyszém teraźnieyszego posiedziciela, sukcessorów tegoż, cessyonaryuszów i tych, którzy w prawa iego wstąpili, aby się w terminie dnia

31. Października r. b.

przed deputowanym W. Sędzią Hoeppe wyznaczonym w mieyscu posiedzenia Sądu naszego stawili, pretensye swe iakie do owego kapitału mieć mogą zameldowali i udowodnili, w przeciwnym razie z pretensyami swemi do kapitału i do dóbr zastawionych prekludowanemi zostaną i wieczne nakazane im będzie milczenie.

Krotoszyn dnia 1. Czerwca 1826.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

Zakupowanie listów zastawnych W. X. Poznańskiego.

W skutek otrzymanego zlecenia zakupowania wyżéy wspomnionych listów zastawnych, upraszam szanownych posiadaczów tychże, aby raczyli u mnie łaskawie się zgłaszać.

Kupiec J. A. Flatau, na ulicy szerokiéy Nr. 110.

(*Dodatek.*)

Dodatek do gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego Nru 62.

(Z dnia 5. Sierpnia 1826.)

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Na wniosek sukcessorów niegdy Stanisława Mycielskiego, iako właścicieli dóbr Kobylegopola, w Powiecie Poznańskim położonych, wzywamy wszystkich tych, którzy

a) do summy 37,800 Tal. czyli 12,600 Duk. pod Rubr. III. Liczby 2. na mocy dekretu z dnia 31. Marca 1800 dla Józefa Nieborowskiego, iako Cessyonaryusza Hieronima Kosteckiego z pięciu przez Franciszka Mielzyńskiego pod dniem 26. Sierpnia 1792 i 9. Września 1792 r., wystawionych rewersów protestando zaintabulowane zostały; i

b) do summy 1179 Tal. 1 dgr. 7¾ fen. czyli 7074 Złt. polsk. 12 gr. z prowizyami od 1782 roku dla Kunegundy wdowy Wilkońskiéy z Zbyiewskich pod Rubr. III. Liczby 3. na mocy dekretu z dnia 31. Marca 1800 roku protestando iako przez byłego dziedzica nieprzyznanéy pretensyi realnéy zaintabulowanéy,

iako właściciele, cessyonaryusze, z zastawu lub innego iakiego źródła pretensye roszczą, aby się na terminie

dnia 21. Listopada r. b.

zrana o godzinie 10éy przed Referendaryuszem Sądu Ziemiańskiego Küntzel w Izbie Instrukcyinéy Sądu naszego wyznaczonym, osobiście lub przez prawnie dozwolonych pełnomocników, na których UUr. Mittelstaedta i Maciejowskiego, Kommissarze Sprawiedliwości, proponuiemy, stawili i pretensye swe udowodnili, niestawaiący spodziewać się mogą, iż z pretensyami swemi do wspomnionych pretensyi prekludowani zostaną, i wieczne milczenie nakazane, oraz amortyzacya i wymazanie tychże summ zadysponowane będzie.

Poznań dnia 3. Lipca 1826.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Ponieważ nad maiątkiem zmarłego w Wolsztynie dnia 23. Stycznia r. z. Benjamina Bogumiła Schulz kupca konkurs w skutek rozporządzenia dziś wydanego otworzonym został, przeto zapozywamy wszystkich tych, którzy do pozostałego po nim maiątku, pretensye maią, aby się w terminie likwidacyinym na

dzień 6. Września r. b.

wyznaczonym, osobiście lub przez Pełnomocników, na których im z tuteyszych Kommissarzy sprawiedliwości Ur. Hünke, Roestel i Wrońskiego proponuiemy, w izbie naszéy sessyonalnéy o godzinie 9. z rana przed deputowanym Sędzią Loewe stawili, pretensye swoie podali i udowodnili. Wrazie albowiem przeciwnym z pretensyami do massy téy mianemi prekludowanemi zostaną i wieczne im w téy mierze milczenie przeciw reszcie wierzycieli nakazanem będzie.

Międzyrzecz dnia 10. Kwietnia 1826.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

ARESZT OTWARTY.

Gdy nad maiątkiem byłego Sędziego Apellacyinego Kurowskiego w skutek iego prowokacyi do dobrodzieystwa cessyi dóbr, i w skutek wniosku iednego z pomiędzy iego wierzycieli konkurs otworzonym został, przeto wzywa się wszystkich, którzyby od wspólnego dłużnika pieniądze, rzeczy, effekta lub papiery za sobą mieli, aby onemuż bynaymniéy nic z tychże niewydali, owszem aby o tém podpisanemu Sądowi Ziemiańskiemu uczynili doniesienie. Pieniądze lub rzeczy etc. z zachowaniem ich praw do tychże maiących, do Depozytu sądowego odstawili. Jeżeliby pomimo ninieyszego zalecenia wspólnemu dłużnikowi cóżkolwiek wypłaconém lub wydaném bydź miało, tedy uważaném bydź ma, iż to nienastąpiło, i powtórnie na korzyść massy ściągnioném będzie, a ieżeliby posiadacz takich pieniędzy i rzeczy takowe zataić lub zachować miał, tedy oprócz tego osądzonym zostanie za utracaiącego miaru do tegoż zastawu i innego prawa.

Gniezno dnia 10. Lipca 1826.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYINY.

Młyn wodny pod jurysdykcyą naszą zostaiący, w powiecie Ostrzeszowskim w Olędrach Przedborowskich położony, do Michała Fibach należący, Wędzioch zwany, który we-

dług taxy sądowéy na 403 Tal. 5 śgr. oceniony został, na żądanie wierzycieli z powodu długów publicznie naywięcéy daiącemu sprzedany bydź ma, którym końcem termin peremtoryczny na

dzień 18. Listopada r. b.

zrana o godzinie 9téy przed Deputowanym W. Sędzią Hennig tu w mieyscu wyznaczonym został.

Zdolność kupienia i zapłacenia posiadaiących uwiadomiamy o terminie tym z nadmienieniem, iż w przeciągu czterech tygodni przed tymże terminem każdemu zostawia się wolność doniesienia nam o niedokładnościach, iakieby przy sporządzeniu taxy zayść były mogły.

Krotoszyn dnia 17. Lipca 1826.

Królewsko - Pruski Sąd Ziemiański.

Ekonom praktyczny, umieiący popolsku i poniemiecku, życzy iak nayprędzéy bydź pomieszczonym u posiedziciela dóbr znacznych, ofiaruiąc się pół roku służyć bezpłatnie, aby wprzod mógł bydź poznanym. W frankowanych listach udzielą w tym względzie bliższéy wiadomości W. Dyrektor poczty Behm w Kempnie i W. Assessor Behm w Poznaniu.

Tegoroczna świeża dubeltowa ratafia wiśniowa nader przedniego gatunku, kwarta po 8 śgr.; niemniéy świeży likwor malinowy, kwarta po 18 śgr.; również świeży likwor porzeczkowy, kwarta po 18 śgr.; iako też tegoroczny likwor iagodowy, kwarta po 18 śgr.; są od dnia dzisieyszego tak w małych, iako też i wielkich ilościach do nabycia w Poznaniu na ulicy Dominikańskiéy Nro. 371. u

Daniela Bogumiła Baarth.

PRZESTROGA.

Przy zadzierzawieniu Ptaszkowa mam sobie oddane polowanie wszelkie i na terryto-ryum Urbanowa dóbr dziedzicznych W. Żoltowskiego, ostrzegam przeto, iż każdy przestępuiący granice dóbr wspomnionych z flintą, albo z charty, każdemu fantuiącemu z ludzi w tych dobrach zamieszkałych, zapłaciłby musiał od flinty lub psa po talarów pięć, których zapłacenie maią sobie przez niżéy podpisanego zapewnione, i w żadnym względzie wspomnionego fantowego zmienić niemogę.

Ptaszkowo dnia 1. Sierpnia 1826.

A. Kurowski.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 28. Lipca 1826.	Papierami	Gotowizną
Obligi długu państwa . .	po $83\frac{1}{4}$ pCt.	po $83\frac{1}{12}$ pCt.
Obligi bankowe aż do włącznie lit. H.	—	$94\frac{1}{2}$ „
Zachodnio-Pruskie listy zastawne A	$85\frac{1}{2}$ „	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne B.	$82\frac{1}{4}$ „	—
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	$90\frac{1}{2}$ „	—
Wschodnio-Pruskie . . .	$86\frac{1}{4}$ „	—
Szląskie	—	$104\frac{1}{2}$ „

Poznań dnia 4. Sierpnia 1826.

	Papierami.	Gotowizną.	Od sta.
Kurs obligów m. Poznania . .	$90\frac{1}{2}$	— —	4

Ceny zboża na Pruską miarę i wagę w Poznaniu.

Dnia 3. Sierpnia.

	Tal.	śgr.	fen.	*do*	Tal.	śgr.	fen.
Pszenica . .	1	2	6	—	1	5	—
Żyto . . .	—	25	—	—	—	26	4
Jęczmień . .	—	17	—	—	—	18	—
Owies . . .	—	16	—	—	—	17	—
Tatarka . .	—	20	—	—	—	21	4
Groch . . .	—	15	—	—	—	27	6
Ziemiaki . .	—	12	—	—	—	12	6
Masła garniec	1	2	6	—	1	5	—
Siana cetnar à 110 ff. . .	—	16	4	—	—	17	6
Słomy kopa à 1200 ff . .	3	—	—	—	3	5	—